

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра соціальної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента «Супервізія в професійній діяльності»

для другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальність (спеціальності): 231 Соціальна робота

освітня програма (освітні програми): Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри С.К.К. (підпис)

1. Назва освітнього компонента.

Супервізія в професійній діяльності

2. Тип освітнього компонента.

Обов'язковий

3. Рік (роки) навчання.

2

4. Семестр / семестри.

3

5. Кількість кредитів ECTS.

6

6. Відомості про викладача (викладачів).

Тунтуєва Світлана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: svitlana.tuntueva@gmail.com

7. Очікувані результати навчання.

Вивчення курсу сприяє:

Формуванню інтегральної компетентності: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Курс сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Спеціальних компетентностей:

СК 7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК 8. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві, оцінки процесу і результату професійної діяльності, меж власної професійної компетентності і підвищення професійної кваліфікації.

СК 9. Здатність до професійної рефлексії.

СК 10. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

СК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність, дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими і професійними цінностями.

СК 13. Здатність до ефективного менеджменту організації у сферах соціальної роботи, соціально-педагогічної і психологічної діяльності.

Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання:*

ПРН 4. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних і психологічних послуг та управлінських рішень;

ПРН 7. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях;

ПРН 15. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу;

ПРН 16. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати,

переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок;

ПРН 17. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання;

ПРН 18. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології;

ПРН 19. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості;

ПРН 20. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою професійним етичним принципам і стандартам.

Soft skills: уміння вирішувати складні проблеми; працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін, оцінка та прийняття рішень, особисті якості (напр. терпіння, дружелюбність), індивідуальні здатності (напр. критичність, адаптивність, уміння слухати і прислухатися, здатність захоплюватися і самостійно вчитися, критичне мислення і креативність) і соціальні компетентності (стосунки з іншими людьми: здатність працювати в команді, емпатія, здатність комунікувати).

8. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування освітнього компонента).

Знання з соціальної педагогіки та теорії соціальної роботи, педагогіки, психології, консультування, профілактики емоційного вигорання, технологій психотерапевтичної роботи.

9. Зміст освітнього компонента.

№	Змістовні модулі та їхня структура	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота	Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота
Змістовий модуль 1											
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ											
1.1.	Супервізія: загальні поняття. Історія супервізії	20	2	2	–	16	20	2	–	–	18
1.2.	Супервізія в професійній діяльності: основні підходи та принципи	20	2	2	–	16	20	2	2	–	16
1.3.	Групова супервізія: теорія та практика	20	2	2	–	16	20	–	2	–	18
Змістовий модуль 2											
ПРАКТИКА СУПЕРВІЗІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ											
2.1.	Початок роботи супервізора: контракти та межі	20	4	4	–	12	20	2	–	–	18
2.2.	Супервізорські відносини	20	4	4	–	12	20	2	–	–	18
2.3.	Супервізорські стилі, фокуси та форми	20	2	2	–	16	20	–	2	–	18
2.4.	Супервізія роботи з дітьми	20	2	2	–	16	20	–	2	–	18
2.5.	Фактори супервізії	20	2	2	–	16	20	2	2	–	16

2.6.	Вплив супервізора на результат супервізії	20	4	4	–	12	20	2	2	–	16
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		180	24	24	–	132	180	12	12	–	156

10. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література:

- Архипова С., Гайдук Н., Ставкова С. Теорія і практика неперервної професійної підготовки соціальних працівників до супервізійної діяльності в Канаді : монографія. Черкаси : ЧНУ, 2019. 373 с.
- Астремська І. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 396 с.
- Волкова О.П. Психологічна супервізія: навч. посіб. Київ : Академія, 2019.
- Запорожцева Ю. С. Стратегія супервізії (наставництва) як підтримка професійного розвитку сучасного педагога. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69. Т. 1. С. 70–73. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.69-1.13>
- Максименко С.Д. Психологічна супервізія: навч. посіб. Київ : Кондор, 2020.
- Мушкевич М. І., Чагарна С. Є. Основи психотерапії : навч. посіб. / за ред. М. І. Мушкевич. Вид. 3-тє. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
- Ставкова С. До питання вивчення та використання супервізії як соціальної технології. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2016. № 3. С. 178–190.
- Хараджи, М. В., & Івашенко, А. І. (2022). Супервізія як метод професійного зростання психолога. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Психологія*. 2022. №1. С. 23-26. DOI: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.1>
- Cleveland, M., Warhurst, A., & Legood, A. (2019). Experiencing resilience through the eyes of early career social workers. *British Journal of Social Work*, 49(6), 1434-1451. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcz064>
- Scaife, J. (2019). *Supervision in Clinical Practice. A Practitioner's Guide*. London: Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781315544007>

Додаткові джерела

- Інтервізія для психологів: простий та корисний посібник / Упоряд. О.Павлишина, Т. Руденко - Київ, 2019. 28 с.
- Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи : навч. посіб. / заг. ред.: Л. Гридковець Т. З. Київ, 2018. 236 с.
- Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
- Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа» / уклад. : Клокар Н.І., Нікулочкіна О.В., Київ, 2018. 6 с. URL: <https://nus.org.ua/news/mon-rozroblytopolozhennya-pro-superviziyu/>
- Miller, J., Lianekhammy, J., & Grise-Owens, E. (2018). Examining selfcare among individuals employed in social work capacities: Implications for the profession. *Advances in Social Work*, 18(4), 1250-1266. <https://doi.org/10.18060/22320>
- Mack, B. (2020). *Social work supervision for stress and burnout: A resiliency-focused self-care approach (Doctoral dissertation)*. URL: https://ir.stthomas.edu/ssw_docdiss/61/

Інформаційні ресурси

- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
- Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
- Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
- Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
- Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: <http://www.psyua.com.ua/>
- Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://libr.luguniv.edu.ua/>

7. Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>
8. National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL:
<https://www.naswnyc.org/page/420>

11. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача освіти:

- опанування теоретичного матеріалу;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- презентація доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичному занятті;
- самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз, створення структурно-логічних схем;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки
- участь у командних навчальних проєктах;
- підготовка реферату з будь-якої теми курсу;
- виступи на наукових заходах;
- підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу.

Поточний контроль:

Поточний контроль здійснюється за допомогою усного опитування; письмового контролю, модульних контрольних робіт.

Форма семестрового контролю:

Екзамен.

12. Критерії оцінювання (у %).

Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:

- модульні контрольні роботи – 50%;
- результати роботи на практичних заняттях – 40%;
- самостійна робота – 10%.

13. Мова викладання.

Українська